

Årsberetning DN-Odder 2018 – endnu et år med høj aktivitet

DN-Odder kan se tilbage på (endnu) et aktivt år, hvor der året igennem har været rigeligt at se til. Der har været trælse sager, men heldigvis også en række lyspunkter, så vi igen i år kan glæde os over at have sat en række små aftryk. Desuden kan vi glæde os over en pæn fremgang i det lokale medlemstal, vi er gået fra 644 sidste år til 706 i år. På landsplan har Danmarks Naturfredningsforening ca. 129.000 medlemmer, og i foråret fik vi som bekendt ny præsident, Maria Reumert Gjerding - hende havde en del af den lokale bestyrelse i øvrigt lejlighed til at møde ved et Samrådsmøde i maj.

Lad os tage lyspunkterne først:

- * I foråret åbnede kommunen en portal på Oddernettet med oversigt over alle stier i kommunen. Det var et gammelt ønske fra DN, der dermed blev opfyldt.
- * I september holdt Grønt Råd en workshop om biodiversitet, også det var et DN-ønske. Med workshoppen blev der taget hul på en proces, der på længere sigt skal føre til en rigere og mere mangfoldig natur i kommunen. At emnet nu bliver taget alvorligt af både forvaltning og politikere er i sig selv en sejr.
- * Odder Kommune har jo indgået en aftale med Danmarks Naturfredningsforening om at være klimakommune. I nogle år har det haltet med at leve op til målsætningen om at nedsætte det kommunale energiforbrug med mindst 2 procent om året, men i 2018 er det gået fint. I løbet af året blev to store vindmøller på Tendrup Mark sat i drift, også det er et vigtigt skridt i en mere grøn retning.
- * I Odder Å er spærringerne i Fillerup og ved den tidligere Skægs Mølle nu væk, så fiskelivet har fået langt bedre betingelser. I Fillerup er der kommet to nye træbroer over åen samt en shelter som led i projektet. At en monsterregn midt i august skar sig dybt ind i brinkerne og skyllede de to nye broer væk er en anden historie.
- * Takket være midler fra Velux Fonden bliver der nu gennemført en forundersøgelse af, om det er muligt at genskabe Kysing Fjord. Landbruget er ikke begejstret, men vores holdning er, at det uanset konklusionen er det både godt og gavnligt at få en uvildig vurdering af mulighederne.
- * Borgmestrene i Horsens, Hedensted og Odder Kommune drømmer om at gøre området omkring Horsens Fjord til en naturpark, en idé vi også tidligere har fremført. Vi er positive, hvis der kommer

et reelt indhold og ikke bare en masse skilte, der fortæller at man nu bevæger sig ind i Naturpark Horsens Fjord. På budgettet for 2019 har Odder Kommune sat 250.000 kr. af til at gå videre med tankerne.

* Takket være en vågen borger kunne vi fortælle kommunen, at der nær Horsensvej var gået en stor dræning i gang. I området er der fare for udvaskning af okker, så kommunen reagerede heldigvis hurtigt og dræningen blev stoppet.

* En lang række steder langs kysten er der nu sat bænke op - tænkebænke kaldte vi dem, da vi helt tilbage i 2007 foreslog dem i DN-rapporten "Fremtidens Natur i Odder Kommune".

* I Vestbyen er en meget stor byggemodning og udstykning nu gået i gang ved gården Bendixminde. Vi kom med en lang række forslag, da lokalplanen var i høring, og nogle få af dem har kommunen faktisk lyttet til - det er vi ikke forvænt med, men vi er naturligvis glade for det.

* Ved Brandbygegaard har Søren Sørøver og Lone Landmand anlagt en ganske stor sø, som naturen allerede nu er ved at indtage. Vi har bakket op om initiativet, for Odder Kommune er faktisk en søfattig kommune.

- Ved Tudsdamvej og ved Sondrup Strand er der nu skiltet med de fuglereservater, som advokat Svend Quistorff testamenterede sin formue til. Der er tale om tre ret små, men spændende reservater, to med skov og et med strandenge, et fjerde befinder sig ved Søvind i Horsens Kommune. Der er offentlig adgang i reservaterne.
- Ved Saxild har Helle Møller og hendes mand planer om at kombinere et nyt sommerhusområde med en ny skov. Vi har holdt møder med hende og er kommet med ideer, nu afventer vi næste skridt - vi håber det bliver til noget
- At der på kommunens budget for 2019 er sat penge af til plejeplan for Sondrup-fredningen og 1,5 mio. kr. til "nye grønne tiltag" er vi også glade for.

Desværre har der også været en del at ærgre os over i årets løb:

* I februar kollapsede en kæmpestor gyllebeholder ved Horskærgård på Gyllingnæs. Over 700 kubikmeter gylle løb ud, men det meste blev til alt held liggende i det flade område ved gården, så den fredede strandeng nær ulykkesstedet gik tilsyneladende ram forbi.

* Og apropos gylle: Som så ofte før fik vi meldinger om, at der blev kørt gylle ud på frossen jord. Og som så ofte før var det ikke noget kommunen påtalte.

* Tæt ved kysten anlagde Pajbjergfonden en ny vej, og for at forstærke den, blev der udlagt en masse mursten i bunden. Vejen blev anlagt indenfor strandbeskyttelsen, og derfor skulle fonden have søgt om tilladelse. Det var kommunen, der opdagede sagen, som nu er afsluttet med en efterfølgende lovliggørende tilladelse.

*Nedrivningen af Skovbakkeskolen i Odder kom ikke til at foregå helt som foreskrevet i nedrivningstilladelsen, ifølge den skulle de mange tons beton og mursten afleveres på genbrugspladser, men i stedet købte Rathlousdal Gods de mange tons og opsatte - uden at søge om tilladelse - en stor knusemaskine i skoven ved Lundhoffvej. En del af den knuste skole ligger nu på skovvejene i Ravnskoven ved Hou. Vi udarbejdede en redegørelse om forløbet og håber at der bliver bedre styr på den næste store nedrivning i Odder, NT-bygningerne på Rådhusgade.

* Langs Præstevænget i Odder, tæt ved det gamle sygehus, blev der anlagt parkeringspladser, men der blev gået så hårdt til rødderne på egetræerne langs vejen, at 14 af træerne nu er døde. Med lidt mere viden om træer - og respekt for dem - var denne ærgerlige skade ikke sket.

* Og apropos træer: Der blev sidste vinter fældet usædvanlig meget i kommunen. Vi fik flere henvendelser om hårdhændede fældninger, ikke mindst gik det hårdt ud over den markante slugt på Alrøvej lige nord for dæmningen. Her blev al bevoksning kappet ned, men efter vores mening, kunne beskæringen sagtens have været mere skånsom - men vi ved også, at sommerhusejere i Skovgårdsparken gennem mange år har lagt pres på kommunen for at få deres havudsigt tilbage. Det fik de så.

* Også i fredningen ved Stampmøllen blev der fældet rigtig meget, og da vi spurgte kommunen om årsagen fik vi at vide, at der var fældet træer, der i fremtiden kunne udgøre en risiko for mennesker, der færdes i området. Den tager vi lige igen: Træerne blev altså fældet, fordi de - måske - ad åre kunne vælte og ramme en person. Med den begrundelse vil kommunen jo kunne fælde samtlige træer. Vi indbragte sagen for Fredningsnævnet, der gav kommunen en mild reprimande: Den skulle have søgt nævnet om lov, inden den udførte så omfattende fældninger. Samtidig opfordrer nævnet kommunen til, at der udarbejdes en plejeplan for Stampmøllefredningen - det burde være sket allerede i år 2000, da dalen blev fredet, men hellere sent end aldrig - vi medvirker gerne.

* I skoven ved Oudrupgård nær Hundslund besluttede Odder Kommune - efter 11 måneders sagsbehandling - at give en lovliggørende tilladelse til et stort depot af byggeaffald, primært tagplader. Ejeren mener affaldet skal tjene som bund på en ny skovvej, vi mener, der er tale om en losseplads. Denne sag er den eneste vi årets løb har klaget over til det nye Nævnenes Hus, men desværre er der ca. 1 års sagsbehandlingstid på klager.

* En vågen borger opdagede, at der i Vestbyen i Odder var ved at blive gravet en stor regnvandsledning ned, gravemaskiner var helt nede i et beskyttet vandhul. Entreprenøren måtte derfor søge dispensation til det videre arbejde.

* Langs Horsensvej foretog Aakær Gods allerede i maj høslet på en eng, som ifølge Helhedsplanen for godset tidligst må slås 15. juli. Det førte til, at kommunen politianmeldte godset. I det hele taget må der siges at herske et anspændt forhold mellem godset og kommunen, for Aakær Gods har nu stævnet kommunen med krav om en erstatning på 39 mio. kr. for mangelfuld oprensning af Åkjær Å, desuden har godset stævnet kommunen for uretmæssigt at have gennemført et tilsyn af beskyttet natur på godset. Kommunen mener, at tilsynet er gennemført helt efter bogen. Også Slots- og Kulturstyrelsen er blevet stævnet af Aakær, der nægter at følge en afgørelse om at genopføre et beskyttet dige.

* Regeringen ønsker en "justering" af det, der kaldes Natura 2000-områder, altså områder hvor naturen skal nyde særlig beskyttelse. Lokalt vil det betyde, at der fjernes arealer på sydsiden af Norsminde Fjord og ved Søby. Retfærdigvis må det dog siges, at der er lagt op til en udvidelse af Natura 2000-området i Amstrup Enge. Om regeringen kommer igennem med ændringerne, er nu op til EU - vi har kommenteret de lokale forslag til ændringer.

* Langs kysten i Hou har der igen i år været beboere, som fælder buske og træer for at sikre sig havudsigt - men vel at mærke er der tale om bevoksninger på enten kommunens eller statens jord. Vi har bedt Naturstyrelsen om at stoppe selvtægten.

* På Kongshusvej 69 har Rathlousdal Gods fået både MTK-udvalgets og Fredningsnævnets tilladelse til at nedrive den 120 år gamle smedebolig, en gul bindingsværksejendom, er ligger helt ud til Kongshusvej. Odder Museum, foreningen Land og By og DN-Odder ser nedrivningen som et stort tab for det fredede kulturmiljø omkring godset, men vi mener ikke, at en klage vil nytte.

* I Boulstrup viser det sig, at jordforureningen efter det tidligere renseri er meget omfattende. Vi har været i kontakt med regionen om sagen et par gange i årets løb og holder fortsat øje med den.

I 2016 stævnedes godsejer Johan Koed Jørgensen fra Aakær Gods formanden for DN-Odder, Ib Salomon for injurier. Ifølge godsejeren havde Ib Salomon både i en pressemeddelelse og i et læserbrev krænket godsets ære. Byretten i Horsens frifandt Ib Salomon for injurier, hvorefter godset valgte at anke sagen til Landsretten. Den 8. oktober brugte Vestre Landsret fire timer på sagen. Den 5. november faldt der dom i ankesagen. Dommen var soleklar: Ib Salomon blev igen frifundet, og godsejer Johan Koed Jørgensen blev pålagt at betale sagsomkostninger på tilsammen 68.000 kr.

Det bedste ved dommen er, at den fastslår, at de emner Ib Salomon har skrevet om er "af væsentlig samfundsmæssig interesse" samt at Danmarks Naturfredningsforening fungerer som "offentlighedens vagthund" og derfor "nyder en vidtgående ret til ytringsfrihed".

En stor tak til vores hovedforening for at bakke 100 % op og for at stille en dygtig advokat til rådighed - Peter Lambert.

Vi har, som vi plejer, også arrangeret nogle ture og deltaget i en række arrangementer:

I marts havde vi en tur langs Odder Å og ud til Fillerup, undervejs fortalte vi om omlægningerne af åen, og i Fillerup blev vi budt på kage og kaffe. Vi havde sat et loft på 25 deltagere og måtte

beklageligvis sige nej til dobbelt så mange.

I april deltog vi i den landsdækkende affaldsindsamling, igen i år med opbakning fra lokalråd. Samme måned holdt vi vores årensning - vi var en lille sluttet skare, men åen blev da befriet for sækkevis af affald.

I juni deltog vi, sammen med den lokale afdeling af Hjerteforeningen, i Kystvandringen - det var første gang. Cirka 25 deltog i turen, som gik ad Kyststien i Hou.

På Gylling Efterskole stod vi sammen med sommerfugle-eksperten Flemming Naabye for en "sommerfugleaften", hvor Flemming Naabye øste af sin store viden. Han har i mange år boet ved Amstrup, men er nu flyttet til Odder.

* I sommerferien lånte vi en mandskabsvogn af Vej & Park. Den blev udnævnt til Havets Husvogn og placeret på havnen i Hou. Her kunne man bl.a. låne gode mikroskoper og studere plankton o. lign. fra havet. Keld Jørgensen og Else Jørgensen fra bestyrelsen brugte sammen med Willy Johansen fra Hou rigtig mange timer på projektet, men placeringen var nok ikke den bedste, i hvert fald blev Havets Husvogn ikke overrendt. Projektet var støttet af den fond, der hedder Grønt Guld, og på sigt er det tanken at etablere en form for formidlingscenter i Hou. Undervejs blev der også holdt et arrangement om de marsvin, man kan være heldig at se i havet ved Hou.

*Odders kræmmermarked var som sædvanligt godt besøgt, vi havde en stand på Boulevarden med et udstoppet vildsvin som blikfang- vognmanden, som kom med vildsvinet sagde, at meget havde han gennem tiden kørt med, men dog aldrig før et vildsvin.

* I august deltog vi i det landsdækkende "åben havelåge"-arrangement. Susanne og Mogens fra Husrækken ved Oldrup viste deres imponerende giftfrie og økologiske have frem - cirka 30 kikkede forbi.

* Grøn Festival blev afviklet i fint vejr, ca. 1100 betalende gæster var der i Økologiens Have på dagen. Til gengæld var vejret mildt sagt elendigt, da der 8. september igen blev holdt Gadefestival i Odder. Det styrtregnede, så vi var lige ved at give op, men endte dog med at sætte vores bod op, og heldigvis var der om eftermiddagen et par timer med bedre vejr. På dagen blev yderligere 6 haver tilmeldt som giftfrie, så der nu er over 100 erklærede giftfri haver i kommunen.

* Samme aften holdt vi flagermusetur ved Mølledammen i Odder, vi havde lånt detektorer fra hovedforeningen og fik en fin flagermus-oplevelse og så og hørte både vandflagermus, sydflagermus og brunflagermus. Aftenen sluttede med bål - desværre var der ikke ret mange med på denne tur.

* I nogle uger havde Odder som bekendt en pop-op park ved Rådhuset, et spændende eksperiment. En af de sidste dage stillede Keld Jørgensen og Else Jørgensen op med udstyr til at undersøge liv i åen.

* I skolernes efterårsferie stod Jørgen Pedersen, Aage Juul, Keld Jørgensen og Ib Salomon for en velbesøgt "byggedag" i Økologiens Have, hvor man kunne bygge fuglehuse, humlebikasser eller hoteller til vilde bier. Vejret var mildt, så hele værkstedet rykkede ud under åben himmel.

Ib Salomon har desuden fortalt om DN-Odder ved et møde i Y's Mens Club, ligesom han har vist billeder fra den lokale natur ved et arrangement på Stenslundcentret. Vi har bidraget med artikler til Odderkysten, der omdeles til alle sommerhuse, og vi er repræsenteret i en række fora - Krydsfelt Norsminde (Keld Jørgensen), Grønt Råd (Jørgen Pedersen), Hundeskoven (Else Jørgensen), Havbrugsgruppen (Keld Jørgensen) Stikoordineringsudvalget (Ib Salomon) og Byfornyelsesgruppen (Ib Salomon). Henry Lind er - ud over at være medlem af DN-Odders bestyrelse - også medlem af bestyrelsen for Økologiens Have.

Vi har deltaget i flere besigtigelser med Fredningsnævnet, holdt et dialogmøde med forvaltningen, været til møde med Leo Kristoffersen, lederen af Vej & Park, undskyld "Fælles Drift og Service",

holdt et møde med kommunen om vores vejkanter og deltaget i to offentlige møder om klimasikring og de store oversvømmelser. Desuden har vi skrevet læserbreve om Kysing Fjord og om den losseplads i Oudrupgårdskoven, som kommunen har lovliggjort.

Vi har i årets løb udgivet et par nyhedsbreve, ligesom de lokale medier har skrevet om flere af vores arrangementer. Flere og flere følger os på Facebook, hvor et typisk opslag når ud til et par hundrede, men da vi (som de første) kunne fortælle, at Aakær Gods havde stævnet Odder Kommune med et krav om en erstatning på 39 mio. kr., gik vores opslag nærmest viralt og nåede ud til over 5000.

Lad os så lige slutte med endnu en positiv nyhed: I 2015 udgav DN-Odder 12 foldere med forslag til lokale ture i naturen. Vi fik trykt 1200 af hver, men nu er der næsten ingen tilbage. Vi søgte derfor Velux Fonden om penge til en opdatering og genoptryk af de 12 gamle foldere og til tre nye foldere. Fonden sagde ja, så omkring nytår udkommer de gamle foldere i en opdateret version, og samtidig præsenterer vi tre nye, en om Stampmølle dalen, en om Sondrup Strand og en om Kyststien ved Hou. Opdateringen og de tre nye foldere har involveret hele bestyrelsen, og som det vist tydeligt fremgår, kan det være temmelig krævende at være bestyrelsesmedlem i DN-Odder.

Som formand vil jeg derfor slutte med at takke hele bestyrelsen, inklusive de to suppleanter, for en kæmpestor indsats - tak til Jørgen Pedersen, Joan Rask, Helle Ljungdahl, Anne Lene Birk, Else Jørgensen, Keld Jørgensen, Henry Lind, Kirsten Neister, Aage Juul og Hanne Næsberg Hansen.

Odder november 2018 - Ib Salomon (formand)

